

U cilju održivije izgradnje malih hidroelektrana (mHE) neophodno je riješiti sve postojeće problem, kao što nepostojanje vodoprivrednih osnova, katastra vodotoka sa ekološkim i energetske karakteristika i Plana razvoja malih hidroelektrana, ocijenili su iz nevladine organizacije (NVO) Green Home.

„Ta pitanja predstavljaju osnovnu barijeru održivom razvoju mHE u Crnoj Gori, stoga sve buduće tenderske procedure i dodjele koncesija treba stopirati do trenutka rješavanja ovih problema“, naveo je u saopštenju predstavnik Green Home-a, Milija Čabarkapa.

On je podsjetio da je u toku sprovođenje javne rasprave o Predlogu Plana davanja koncesija za korišćenje vodotoka za izgradnju mHE u Crnoj Gori za narednu godinu.

„Ministarstvu ekonomije su dostavljene dvije inicijative kojima je iskazana zainteresovanost za pokretanje postupka davanja koncesije na tri vodotoka. Jednu inicijativu je podnijela PM Hydro iz Podgorice, kao zainteresovani za pokretanje postupka za davanje koncesija na vodotocima Zlorečica i Peročica (Peručica), koji se nalaze na teritoriji Opštine Andrijevica“, rekao je Čabarkapa.

On je dodao da je drugu inicijativu podnio kolašinski Bast Potencijal, za vodotok Trnovičke rijeke, koja se nalazi na teritoriji Opštine Kolašin.

„U toj fazi inicijalnog planiranja davanja koncesija neophodno je uključivanje lokalnog stanovništva, kako bi bili upućeni u planove realizacije projekata u njihovoj sredini“, kazao je Čabarkapa.

Uključivanje lokalnog stanovništva je, kako je ocijenio, neophodno i pri definisanju tehničkog rješenja i pri definisanju količina vode i dijela vodotoka koji se treba koristiti, a posebno iz razloga nepostojanja zvaničnog katastra vodotoka.

„Njihovo uključivanje je veoma važno i sa aspekta transparentnosti procesa. Ovim putem upućujemo apel lokalnom stanovništvu da dostavi komentare na predloženi Plan“, smatra Čabarkapa.

On je saopštio da je neophodno formiranje stručnog tima koji će činiti predstavnici institucija nadležnih za oblasti energetike, energetske sistema, upravljanja vodama, hidrologije, zaštite životne sredine i prostornog planiranja čiji bi bio zadatak ocjena pristiglih zahtjeva odnosno inicijativa, kako bi se u Plan davanja koncesija uvrstili samo oni vodotoci na kojima će postojati najveća mogućnost realizacije projekata malih hidroelektrana sa svih aspekata a ne samo sa energetske.

„Formiranje tog stručnog tima između ostalog omogućiće i obezbjeđivanje međusektorskog transparentnog procesa realizacije projekata malih hidroelektrana“, rekao je Čabarkapa.

Za vodotoke koji su dati u predlogu Plana koncesija, kako je naveo, ne postoje adekvatne podloge u prvom redu ekološke, kao i podloge koje se odnose na trenutno korišćenje voda u

druge namjene, što je, kako navodi, bio slučaj i sa Planom koncesija za ovu godinu.

“Tako nije nijednim zakonom propisano da mHE moraju biti lokalizovani izvor energije, opšte prihvaćena definicija koju su postavili eminentni evropski stručnjaci u oblasti energetike jeste da male hidroelektrane predstavljaju distribuirani izvor električne energije koje služe za napajanje udaljenih i ruralnih potrošačkih centara”, kazao je Čabarkapa.

U Green Home-u smatraju da planiranje dodjele koncesija odnosno planiranje izgradnje mHE treba realizovati u skladu sa potrebama za energijom u određenom region.

“Napominjemo da nije urađena analiza koja bi pokazala koje su potrebe za električnom energijom u pojedinim oblastima na sjeveru Crne Gore, na osnovu koje bi se obavilo davanje koncesija odnosno vodotoka na korišćenje koncesionarima”, dodao je Čabarkapa.

On smatra da se mHE moraju posmatrati kao distribuirani izvor energije jer bi se na taj način obezbijedila lokalna autonomija u energetkom smislu, sigurnost napajanja potrošača kao i smanjenje gubitaka električne energije u prenosnom sistemu.

“Između ostalog dodjela koncesija se i dalje planira bez akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine”, zaključio je Čabarkapa.

izvor: vijesti.me